

Finse Skisenter AS
Postboks 55
5719 FINSE

Att.:

Saksbehandler: Eskil Lorås, 73 60 40 25
Vår ref.: 23/79-7
Deres ref.:
Dato: 10.05.2023

Tilsynsrapport med vedtak om pålegg

Om tilsynet

Statens jernbanetilsyn (SJT) har gjennomført et dokumenttilsyn av Finse Skisenter AS. Tema for tilsynet var å undersøke om dere har oppfyllet krav til spesielle inspeksjoner som er gitt i forskrift om taubaner.

Tilsynet ble varslet 13. januar 2023, og virksomheten sendte dokumentasjon 31. januar. Tilsynet ble gjennomført på vårt kontor ved gjennomgang av innsendt dokumentasjon fra dere.

Vårt tilsynslag bestod av Eskil Lorås (tilsynsleder) og Ingunn Diex Rognes (medrevisor).

Tilsynet ble gjennomført som en del av vårt årlige tilsynsprogram. Tilsynet er basert på stikkprøver. Det innebærer at det kan eksistere mangler som ikke er blitt avdekket under tilsynet.

Dokumentasjonen dere har sendt inn viser at dere ikke har fullført spesielle inspeksjoner for taubanen, utover visuell kontroll, samt at drivaksling ble skiftet i 2013. Denne akslingen skal ha første spesielle inspeksjon i 2028. Dere beskriver videre at alt av bolter og akslinger som skulle ha hatt spesielle inspeksjoner planlegges å byttes ut med nye bolter og at disse allerede er innkjøpt og vil bli byttet i år. I tillegg skal strammetau skiftes i 2023.

Dere har i tilbakemelding på utkast til rapport bedt om at dere får en frist til 1. november 2023 i stedet for 1. august 2023 for å etterkomme vedtaket siden dere ikke har drift før 1. november.

Tilsynsrapporten inneholder ett vedtak.

Vedtak

1. Vedtak om gjennomføring av spesielle inspeksjoner

Vi har fattet følgende vedtak:

Finse Skisenter AS må dokumentere at gjennomføring av spesielle inspeksjoner er ferdigstilt for anlegg 2.12.018, eller at utmattingsbelastede komponenter er byttet i løpet av de siste 15 årene.

Dokumentasjonen må sendes til oss innen **1. november 2023**.

Hva sier regelverket?

For taubaner godkjent etter regelverket som gjaldt før 03.05.2004 var siste frist for gjennomføring av spesielle inspeksjoner den 01.07.2019. Overgangsbestemmelsene ga to års frist fra forskriften ble innført til de spesielle inspeksjonene måtte være utført etter de intervaller som gjelder for spesielle inspeksjoner, jf. forskriften § 19-5. Taubaneforskriften § 10-13 krever at relevante komponenter og konstruksjonsdeler som utsettes for utmattingsbelastning eller utmattingspenninger skal undergis ikke-destruktive prøvinger. Utvelgelsen av hvilke komponenter og konstruksjonsdeler som skal prøves skal skje på bakgrunn av virksomhetens vurdering av hvilke av disse som er mest utsatt for utmatting. Intervallene for inspeksjonene kommer frem av den nevnte bestemmelsen. Dette innebærer at første spesielle inspeksjon senest skulle vært gjennomført etter det som kommer først av 22 500 driftstimer eller 15 år etter første idriftsettelse, jf. forskriften § 10-13 første ledd bokstav a.

SJT har gjort en faglig vurdering av hvilke komponenter som må vurderes for spesielle inspeksjoner. Denne listen ligger i brevet dere mottok med pålegg om innsending av dokumentasjon.

For opphengs- og vippebolter til rullebatterier kan spesielle inspeksjoner begrenses til de mest utmattingsbelastede rullebatterier (løpehjul på Poma) av type opptrekk, nedtrekk (ett av hver type).

Vår vurdering og praksis på dette punktet er blant annet redegjort for i våre veiledninger. Disse er til opplysning tilgjengelig på sjt.no, se [veiledning om spesielle inspeksjoner](#).

Ståltau skal periodisk prøves magnetinduktivt eller med annen anerkjent metode, jf. forskriftens § 3-12 første ledd. Magnetinduktiv prøving av ståltauet må gjennomføres i tråd med bestemmelsen.

Hva fant vi under tilsynet?

Dere har dokumentert:

- at dere har utført visuell kontroll av driv- og vendehjul
- at dere har utført visuell kontroll av teleskopmedbringer og hønseringer
- at dere har utført visuell kontroll av rullebatterirammer vinkelmast og mast 9
- at dere har utført visuell kontroll av opphengsbolter/aksling i vinkelmast og mast 9
- at drivaksling ble skiftet i 2013
- at magnetinduktiv prøving (MIP) av trekktau er gjennomført.

Dere har ikke dokumentert at dere har gjennomført:

- har utført visuell kontroll av koblingsbart feste på medbringerne
- ikke-destruktiv prøving (NDT) av aksling i vendehjul, eller bytte av aksling de siste 15 år.
- visuell kontroll av guider.

- NDT av de mest utmattingsbelastede ledehjul av type opptrekk, nedtrekk og kombi, eventuelt at alle ledehjulbolter er byttet de siste 15 år.
- skifte av strammetau i henhold til leverandørens beskrivelse.

Vår vurdering

Vi mener at utelukkende visuell kontroll av vendejulsaksling og bolter til ledehjul ikke er tilstrekkelig for å avdekke utmattingssprekker i denne type komponenter. Siden dere ikke har testet eller byttet ledehjulbolter og vendejulsaksling har dere ikke kunnskap om utmattingsstilstanden til disse.

Anlegg 2.12.018 er 38 år gammelt, og dere har ikke dokumentert at spesielle inspeksjoner er utført på alle typer utmattingsbelastede deler, eller at de utmattingsbelastede delene som ikke er inspisert er byttet de siste 15 årene. Dette er et brudd på kravet til spesielle inspeksjoner gitt i §10-13 i taubaneforskriften.

Andre forhold og veiledning

Vi har ikke notert andre forhold som vi anser som relevant å rapportere i forbindelse med dette tilsynet.

Rapportdato:
10.05.2023

Geir-Rune Samstad
senioringeniør - revisjonsleder, tilsyn

Eskil Lorås
tilsynsleder

Dokumentet er elektronisk godkjent og sendes uten signatur

Vedlegg 1 Regelverk og rettigheter

Vi kan føre tilsyn og fatte vedtak

Lov om taubaner (taubaneloven¹) § 12 gir SJT myndighet til å føre tilsyn.

Vi varsler om at vi vil fatte vedtak etter lov om behandlingsmåten i forvaltningssaker (forvaltningsloven²) § 16.

Vedtak om pålegg om å gi oss opplysninger og gjennomføre korrigerende tiltak er hjemlet i lov om fornøyelsesinnretninger §§ 14 og 15.

Dere har rett til å få veiledning om regelverket

Etter forvaltningsloven § 11 har dere rett til å få veiledning om krav i lover og forskrifter som vi fører tilsyn etter. Dette betyr at dere kan kreve å få vite hvilke lover og forskrifter som gjelder for din virksomhet, hvor dere finner dette regelverket og hvordan vi tolker krav i regelverket. Vi kan ikke gi konkrete råd om hvordan dere skal oppfylle regelverket.

Dere har rett til å uttale dere til varsel om vedtak

Dersom dere har fått varsel om at vi vurderer å fatte vedtak, har dere rett til å uttale dere. Gi beskjed hvis dere mener at vi har lagt feil fakta til grunn for varsel om vedtak, situasjonen har endret seg, at vedtaket er unødvendig, urimelig eller umulig å gjennomføre innen fristen vi har angitt. Uttalelsen med deres kommentarer til varsel om vedtak kan sendes til vår skjemaløsning på våre nettsider: [Skjema for innsending av dokumentasjon](#).

Dere har rett til å få informasjon om vår saksbehandling

Dere har rett til å få vite hvordan vi behandler saken og få innsyn i dokumentene i deres sak etter forvaltningsloven §§ 18-21.

Vi publiserer tilsynsrapporter på våre nettsider

Vi publiserer våre rapporter fra tilsyn med sikkerhet på våre nettsider, etter at vi har gjort en individuell vurdering om deler av rapporten skal unntas i henhold til offentleglova³ og eventuell skjermes i henhold til annet regelverk.

Dere kan kontakte oss

Ta gjerne kontakt med oss, hvis dere har spørsmål til dette brevet eller saken generelt. Dere kan sende en e-post til post@sjt.no eller ringe oss på telefon **22 99 59 00**. Angi saksnummeret når dere kontakter oss.

---

¹ Lov om taubaner (taubaneloven) LOV-1912-06-14-1

² Lov om behandlingsmåten i forvaltningssaker (forvaltningsloven) LOV-2022-06-17-63 01.07.2022

³ Lov om rett til innsyn i dokument i offentlig verksemd (offentleglova) LOV-2021-06-18-124 01.07.2021

